

Sostenibilitat i Bildung

– un Concepte

BILDUNG

1. Antecedents

A mesura que les conseqüències d'ignorar els límits naturals del nostre planeta es fan cada vegada més evidents, el concepte de "sostenibilitat" ha anat prenent força en les últimes dècades. El 2015, els líders mundials van adoptar els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) com a marc per a respondre a aquests desafiaments.

L'educació ha d'exercir un paper central en la consecució d'aquests objectius. La meta 4.7 de l' ODS 4, que abasta el sector de l'educació, defineix els objectius següents: "D'aquí a 2030, vetllar perquè tots els aprenents adquireixin els coneixements i aptituds necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible (EDS) i maneres de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible".

L'EDS se centra en una visió holística i global del nostre món que és complex, amb dimensions independents -ecològiques, econòmiques, socials i polítiques-, alhora que dona valor a la importància d' intervenir localment. És imprescindible un procés social d'enteniment i negociació sobre com pot ser el camí cap a una societat sostenible. En el context de la urgència, els adults han de ser reconeguts com els principals impulsors dels canvis necessaris. Les Conferències Mundials d'AEA, la CONFINTEA VII al juny de 2022 van afirmar que "l'AEA ha de ser part d'aquesta transformació verda. Proporciona als joves i adults una comprensió de la qüestió, els fa més conscients i els equipa amb el coneixement i les eines necessàries per a

adaptar-se i contrarestar el canvi climàtic, i desenvolupar la resiliència i l'agència per a la transformació."

El Pacte Verd Europeu de la Unió Europea posa de manifest la importància i la urgència d'una transformació cap a una societat i una economia sostenibles.

2. El paper de Bildung

El concepte Bildung pot enriquir els debats i les pràctiques de l'EDS en diversos aspectes:

- El concepte Bildung ens recorda que hem d'ampliar els conceptes existents de EDS incloent-hi més elements que tractin, per exemple, les narratives, l'ètica i l'estètica, reconeixent-ne el poder que tenen en els processos de canvi que s'acosten.
- Els aspectes de l'aprenentatge individual, amb èmfasi en la profunditat emocional i la moralitat, estan poc reflectits en els conceptes actuals de l'EDS. Això cal rectificar-ho.
- L'EDS i el concepte Bildung parlen de la necessitat d'ampliar el sentit de responsabilitat de les persones més enllà de la comunitat i de l'estat nació, incloent-hi la responsabilitat pel planeta i la humanitat.
- Finalment, la idea de capacitar als ciutadans per a que es converteixin en "agents del canvi" és present en el concepte Bildung, ja que fa èmfasi com els adults poden convertir-se també en forces transformadores actives.

3. Recomanacions

3.1. Recomanacions proveïdors i professionals de l'AEA

- Invertir en la capacitació de gestors i formadors: Els professionals de l'educació han de rebre formació permanent per a familiaritzar-se i adquirir confiança en la sostenibilitat, les competències ecològiques i els conceptes d'economia circular. Incloure en la formació tots els aspectes de la Bildung Rose: no sols els coneixements, sinó també els aspectes ètics, emocionals, etc.
- Parlar de la sostenibilitat de manera positiva i atractiva centrant-se en els avantatges d'un estil de vida més sostenible.
- Utilitzar les idees del concepte *Bildung per a pensar i aplicar l'AEA de manera holística, combinant diverses dimensions i evitant la distinció estricta entre l'AEA professional i no professional.
- La sostenibilitat exigeix un sentit de la responsabilitat envers les persones i la naturalesa més enllà de les fronteres nacionals, per la qual cosa cal incloure la solidaritat internacional i la pertinença global en totes les activitats. Emprendre

projectes comunitaris en curs orientats a l'aplicació dels *ODS per a promoure l'aprenentatge basat en l'acció.

- Involucrar a persones de totes les edats per a establir un diàleg intergeneracional que estableixi una cultura de la sostenibilitat.

3.2. Recomanacions als responsables nacionals

- Les institucions d'AEA han de formar part de xarxes sostenibles que ofereixin oportunitats per a l'intercanvi mutu de materials i pràctiques.
- Incloure mòduls sobre Bildung amb totes les seves dimensions en els cursos universitaris de formació inicial i contínua en l'àmbit de l'AEA.
- (social, nacional, de genere)
- Crear ponts entre l'AEA i l'acció concreta a nivell local obrint més espais perquè els ciutadans participin.

3.3. Recomanacions als responsables europeus

- Estendre les bones pràctiques de Bildung a escala nacional i internacional, fins i tot mitjançant la recaptació de fons a través de projectes.
- Respectar la diversitat a Europa i dissenyar oportunitats d'EDS obertes a un gran nombre de proveïdors i participants.
- Dissenyar una política d'AEA, l'objectiu de la qual sigui crear un "sentiment europeu de pertinença", que inclogui millors i més opcions perquè els adults europeus es reuneixin, debatin i actuïn junts.

